

Âyetlere dokunarak okumak

M. Sur rumuzlu okuyucumuz: “Cevşen’i veya Kur’ân’ı ağız kıpırdatmadan gözümle ve hayalimle okusam geçerli olur mu?”

Allah’ın kitabını ister gözümüzle, ister dilimizle, ister ağız kıpırdatmadan hayalen okuyalım; genel bir okuyuş olarak geçerli olur.

Yeter ki, niyetimiz halis olsun.

Yeter ki, Allah’ın kitabını okuma, öğrenme, anlama ve Allah’ı zikretme niyetiyle okuyalım.

Bu niyetimiz inşallah amelimizi de sahih kılar.

Fakat Allah’ın kitabını okurken azalarımızdan ne kadar çok katılım sağlarsak, sevap ve feyzinin o derece yüksek olacağı açıktır. Bunu da unutmayalım.

Bediüzzaman’ın tavsiyesi şöyledir: Kur’ân’ı okurken veya dinlerken nübüvvet kürsüsünde Peygamber Efendimiz’den (asm) bu âyetleri tebliğ almış gibi olmak; veya Hazret-i Cebrail ile Peygamber Efendimiz (asm) arasındaki okuyuşlara şahit olmuş gibi olmak; ya da Peygamber Efendimiz’in (asm) bizzat Cenab-ı Allah’tan bu âyetleri tebliğ aldığını müşahede edermiş gibi olmak; böyle bir duyguyla dil, dudak, boğaz, hançere, kulak vs. bütün azalarımızın katılımını sağlamak okumaktan daha çok feyiz almamızı sağlar.

Çünkü her bir azamızla okumak, her bir âyete ayrıca dokunmak, her bir âyetin sıcaklığını ayrıca hissetmek, mahrem alanına ayrıca girmek demektir.

Bu, her bir aza için bir ayrı gayret, bir ayrı himmet, bir ayrı amel demektir.

Cenâb-ı Hak mahşerde sadece dilimizin konuşmasını yeterli görmeyeceğini, ağızımızı mühürleyip ellerimizi ve ayaklarımızı konuşturacağını bildiriyor,¹ üzerinde gezdiğimiz yeryüzünü konuşturacağını bildiriyor.²

Şu halde her bir organın, her bir unsurun ibadeti ayrıdır, sevabı ayrıdır, günahı ayrıdır, cezası ayrıdır.

Bedüzzaman Hazretlerine göre, bütün his ve duygularımızın, bütün latîfelerimizin, bütün âzâlarımızın, bütün organlarımızın ayrı ayrı hizmeti ve ibadeti olduğu gibi; ayrı, ayrı lezzeti, vazîfesi ve mükâfâtı da söz konusudur.

Her birisinin kendisine mahsus bir şükür vazifesi vardır.

Elbette buna karşılık, mükâfatı da ayrıca vardır. Sevabı da ayrıca vardır.

Cenâb-ı Hak ve Hakim-i Mutlak, insanda istihdam ettiği bütün cihazların, âzâların, organların, his, latîfe ve duyguların her birerlerinin husûsî ibâdetlerine karşılık, her birine lââyık ücretlerini ve sevaplarını inşallah verecektir.³

Kur'ân'ı namazda okumanın ölçüsü; Hanefî fıkıhçılara göre, kendin duyabileceğin bir içsesiyle okumaktır. Bir diğer ifâdeyle, namazda kendinin işitebileceğinden daha sessiz, âdetla dudakla veya zihinle takip edilerek yapılan bir Kur'ân okuyuşu sahih olmaz.

Hanefî âlimlerinden İmam Kerhî biraz daha geniş bir görüşle; 'Kur'ân'ın harfleri mahreçlerinden, yani boğazdaki çıkış yerlerinden çıkmak, yani harfler boğazda belli olmak şartıyla okunsa, okuyan bunu işitmese de sahih olur' der. Çünkü diyor İmam Kerhî; "Okumak dilin işidir; kulağın işi ise işitmektir. Dolayısıyla harfleri dilin telaffuz etmesi kâfidir."

Kur'ân'ı namaz dışındaki okuyuşlarımızda hiç olmazsa namazdaki okuyuşumuzu ölçü almamızda fayda var.

Mümkünse sesli ve sesimizin en güzel şekli ve rûhumuzun en niyazdâr ve tazarrû hâli ile okumamızda büyük feyiz, bereket ve sevap vardır.

Dilimizle beraber gözümüzün, kulağımızın ve rûhumuzun mânevî yönden doyuma ve hazza ulaşması ancak böyle bir okuyuşla mümkün olur.

Böyle sesli okuyuşların sayısız hava zerrecikleri vasıtasıyla milyonlar defa çoğaltılarak, yakınıımızda bulunan rûhânî varlıkların da Kur'ân'ı dinlemesi ve böylece hem onlara, hem de bize huzur, sevap ve sekine inmesi de sesli okuyuşun meyvelerindendir.

Öyleyse, Kur'an'ı içimizden sessiz okumayı tercih ettiğimizde, kısık da olsa mümkünse dilimizi, hançeremizi ve kulağımızı kullanalım; dilimizin, hançeremizin ve kulağımızın Kur'an okumakla ilgili husûsî ibâdetlerine mani olmayalım.

Mümkünse sesimizi veya okuyuşumuzu kendimiz işitebilelim.

Dilimizi, hançeremizi ve kulağımızı kullanmayıp, yalnız gözle takip edersek, yalnız hayalen takip edersek, yine Kur'ân okumuş oluruz.

Fakat Allah kelâmını telaffuzdan hançeremizi ve dilimizi alıkoymak ve Allah kelâmını işitmekten kulağımızı alıkoymak sûretiyle, dilimizi, hançeremizi ve kulağımızı büyük

bir feyiz ve ibâdet kaynağından mahrûm bırakmış oluruz.

Bu durumda; Kur'ân'ı okurken mümkünse dilimizle, kulağımla, gözümüzle, boğazımızla, hançeremizle... vs. kalbimiz ve ruhumuz dahil ne kadar âzâ ve organımızı kullanırsak, o derece sevap ve feyiz noktasından hissedar olacağımızı aklımızdan çıkarmayalım ve Kur'ân'ı mümkün olan en fazla katılımla okumaya çalışalım.

Dipnotlar:

1- Yasin Sûresi: 65

2- Zilzal Sûresi: 4,5

3- Sözlür, s. 590